

3 Ondersteuning en veiligheid

3.1 Extra ondersteuning van leerlingen

Wat is ondersteuning?

Alle scholen in een regio bieden dezelfde basisondersteuning. In het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband staat wat onder deze basisondersteuning valt. Soms hebben leerlingen extra ondersteuning nodig. Naast de basisondersteuning bieden sommige scholen extra begeleiding aan leerlingen. De school geeft in de schoolgids aan welke extra begeleiding de school biedt. Ook staat hier welke doelen en wensen de school heeft voor de toekomst. En hoe de school contact houdt met de ouders en leerlingen over de ondersteuning.

Basisondersteuning

Basisondersteuning is de hulp die alle basisscholen in Amsterdam en Diemen standaard bieden. Het is de basis voor passend en inclusief onderwijs.

- Het doel is dat elk kind in de eigen wijk naar school kan, met de juiste hulp dichtbij huis. Geen enkel kind mag worden buitengesloten.
- Scholen hebben een inclusieve houding: ze kijken naar wat wél kan voor elk kind en nemen samen verantwoordelijkheid.
- Elke school zorgt voor een veilige en fijne leeromgeving met goede begeleiding.
- Scholen hebben voldoende kennis en ervaring in huis om kinderen te ondersteunen. Ze maken snelle en duidelijke afspraken over extra hulp.
- Ondersteuningsteams (OT's) helpen scholen, ouders en partners om samen plannen te maken voor extra ondersteuning. Doel is binnen 3 weken een plan te maken en binnen 3 weken te starten.
- Expertise vanuit het speciaal onderwijs komt naar de reguliere scholen toe. Zo krijgen leerlingen hulp op hun eigen school in plaats van dat ze moeten uitstromen.
- In elke wijk is een netwerk van partners. Scholen werken samen met jeugdhulp, zorg en andere organisaties. Zo ontstaat een dekkend aanbod in de wijk.
- Het samenwerkingsverband ondersteunt scholen met advies, trainingen, kennisdeling via een digitaal platform, en met een Oudersteunpunt en Leerlingsteunpunt.
- Doelen zijn onder andere: minder verwijzingen naar speciaal onderwijs, meer terugplaatsingen naar regulier onderwijs, en snelle en effectieve hulp op de eigen school.
- Uitdagingen zijn onder andere het lerarentekort, financiële druk en de omslag in denken die nodig is op scholen.

Samen werken we aan een stevige basis, zodat elk kind dichtbij huis goed onderwijs en passende ondersteuning krijgt. Het volledige ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband PO Amsterdam-Diemen is [hier](#) te vinden.

Op onze school hoort bij de basisondersteuning alles wat we kunnen bieden op zorgniveau 1, 2 en 3.

- Zorgniveau 1 is de algemene en preventieve zorg in de klas. Dit is de hulp die alle kinderen krijgen, zoals goede uitleg en begeleiding.
- Zorgniveau 2 is extra hulp in de groep, zoals pre-teaching, extra uitleg of meer oefentijd voor kinderen die dat nodig hebben.
- Zorgniveau 3 is speciale hulp buiten de groep, bijvoorbeeld extra begeleiding apart van de klas.

Als een kind een eigen programma nodig heeft of een arrangement dat vaak buiten de groep plaatsvindt, noemen we dat zorgniveau 4. Dit valt niet meer onder de basisondersteuning die we aan alle kinderen bieden.

Gediplomeerde specialisten op school

Taal en rekenen

Er zijn voor dit aandachtsgebied geen gediplomeerde specialisten aanwezig.

Op De Octopus geven we extra aandacht aan taal en rekenen door verschillende instructies te geven in de klas. Kinderen die meer hulp nodig hebben, krijgen les op hun eigen niveau.

De methodes die we op school gebruiken, geven de leerkrachten genoeg mogelijkheden om les op maat te geven. Ook kunnen we meer uitleg en oefentijd aanbieden met hulp van ondersteuners in en buiten de klas.

Naast de lesmethodes heeft de school genoeg ander materiaal om de lessen te ondersteunen. Er is materiaal voor leerlingen die meer uitdaging nodig hebben, zoals RekenTijgers of LevvelWerk. Ook is er extra materiaal voor kinderen die meer willen oefenen, zoals Bouw! Tutorlezen, RekenRoute of rekenmatten.

Voor leerlingen met een indicatie of arrangement wordt er samengewerkt met ambulant begeleiders van oa. Viertaal, 2Learn en LeerZo.

Sociaal-emotioneel

Welke specialisten zijn werkzaam binnen dit aandachtsgebied?

- Gedragsspecialist
- Intern begeleider
- Ouder- en Kind Coach

Op school is er een gedragsspecialist. Zij helpt leerkrachten en de intern begeleider bij vragen over het gedrag van leerlingen. De intern begeleider is verantwoordelijk voor de zorg voor alle leerlingen. Zij coördineert en begeleidt dit op school. Ze helpt

leerkrachten en ouders met vragen over kinderen. Soms voert zij ook gesprekken met ouders en leerkrachten om samen te kijken wat een kind nodig heeft.

Op onze school werken we samen met een Ouder- en Kindcoach (OKC). Deze coach helpt ouders, kinderen en leerkrachten als er vragen of zorgen zijn over de ontwikkeling, opvoeding of het gedrag van een kind. De OKC is makkelijk bereikbaar, denkt met je mee en zoekt samen met ouders naar een goede oplossing. Zij werkt samen met de school en andere hulpverleners in Diemen. Zo zorgen we er samen voor dat elk kind zich goed kan ontwikkelen, zowel thuis als op school.

De hulp van de Ouder- en Kindcoach is gratis en je hebt geen verwijzing nodig.

Op onze school werken we samen met verschillende partners om trainingen aan te bieden voor leerlingen die dat nodig hebben. Deze trainingen helpen kinderen bijvoorbeeld om meer zelfvertrouwen te krijgen of beter om te gaan met faalangst. We werken hiervoor al meerdere jaren samen met oa. Arkin Jeugd & Gezin en BinnensteUiten. Deze organisaties bieden regelmatig trainingen op school aan voor onze leerlingen.

Gedrag, werkhouding en taakaanpak

Welke specialisten zijn werkzaam binnen dit aandachtsgebied?

- Gedragsspecialist
- Intern begeleider
- Verrijkingsleerkracht / Kindercoach
- Ouder- en Kind Coach

Op school is er een gedragsspecialist. Zij helpt leerkrachten en de intern begeleider bij vragen over het gedrag van leerlingen. De intern begeleider is verantwoordelijk voor de zorg voor alle leerlingen. Zij coördineert en begeleidt dit op school. Ze helpt leerkrachten en ouders met vragen over kinderen. Soms voert zij ook gesprekken met ouders en leerkrachten om samen te kijken wat een kind nodig heeft.

Op school hebben we een verrijkingsleerkracht die ook kindercoach is. In de verrijkingslessen krijgen kinderen uitdagende opdrachten, maar er is ook veel aandacht voor mindset, werkhouding en hoe je een taak aanpakt. De verrijkingsleerkracht helpt kinderen op een speelse manier en door gesprekken, individueel of in kleine groepjes.

Op onze school werken we ook samen met een Ouder- en Kindcoach (OKC). Deze coach helpt ouders, kinderen en leerkrachten als er vragen of zorgen zijn over de ontwikkeling, opvoeding of het gedrag van een kind. De OKC is speciaal opgeleid om Kinderkringen te begeleiden, trainingen om faalangst te verminderen te geven en met leerlingen te praten over allerlei onderwerpen, binnen en buiten de klas.

Motorische en lichamelijke ontwikkeling

Welke specialisten zijn werkzaam binnen dit aandachtsgebied?

- Fysiotherapeut
- Logopedist
- Vakleerkracht bewegingsonderwijs

In de groepen 1 en 2 hebben de kinderen elke dag bewegingsonderwijs. Ze spelen op het schoolplein en in het speellokaal. De groepsleerkrachten geven de lessen in het speellokaal.

Vanaf groep 3 krijgen de kinderen twee keer per week gymles van een vakleerkracht in het gymlokaal naast de school. Voor groep 5 is er een uitzondering: deze kinderen gaan elke week tijdens schooltijd zwemmen voor hun zwemdiploma en krijgen daarnaast één keer per week gymles. De zwemles wordt gegeven door een zweminstructeur in het zwembad. Vanaf groep 6 hebben kinderen die hun zwemdiploma's hebben soms een "natte gymles". Ze gaan dan zwemmen in het Duranbad, naast hun gewone gymlessen.

De Octopus doet mee aan verschillende sporttoernooien. Deze worden op verschillende momenten in het jaar georganiseerd door de vakleerkrachten gymnastiek.

De Octopus werkt ook samen met de Logopediepraktijk Diemen. Kinderen kunnen daardoor logopedie krijgen op school, tijdens schooltijd, van een gediplomeerde logopedist. Ook voor fysiotherapie is er een samenwerking met SMC Diemen. Zo kunnen kinderen ook hiervoor op school tijdens schooltijd behandeling krijgen.

Medisch handelen en persoonlijke verzorging

Welke specialisten zijn werkzaam binnen dit aandachtsgebied?

- Bedrijfs hulpverleners

Op onze school zijn meerdere bedrijfshulpverleners (BHV'ers) aanwezig. Een BHV'er is verantwoordelijk voor de veiligheid op school als er iets misgaat. Hij of zij:

- geeft eerste hulp bij ongelukken,
- helpt om brand te voorkomen en te blussen,
- en regelt het ontruimen van de school als dat nodig is.

Ontruimingsoefeningen

Minimaal één keer per jaar oefenen we het snel ontruimen van de school. Dit is om goed voorbereid te zijn op een echte noodsituatie. We volgen hierbij een ontruimingsplan dat door de BHV'ers is gemaakt.

Ongelukken op school

Kinderen kunnen op school vallen of zich bezeeren. Vaak is een pleister voldoende. Is het wat serieuzer en kan het kind veilig vervoerd worden? Dan adviseren wij ouders om naar de huisarts te gaan. Vertrouwen we het niet? Dan bellen we 112 voor een ambulance.

In deze gevallen bellen we altijd meteen de ouders. We verwachten dan dat u zo snel mogelijk naar school komt.

Medicijnen en medische handelingen

Op school komen kinderen soms met klachten zoals hoofdpijn, buikpijn of een insectenbeet. Dit kunnen we vaak met eenvoudige middelen behandelen.

Ouders vragen soms of leraren medicijnen willen geven die door een arts zijn voorgeschreven. Denk aan:

- pufjes voor astma,
- antibiotica,
- of zetpillen bij epilepsie.

Leraren mogen geen medische handelingen doen die onder de Wet BIG vallen, zoals sondevoeding geven of een injectie toedienen.

Voor het geven van voorgeschreven medicijnen op school gelden duidelijke afspraken:

- Ouders moeten schriftelijk toestemming geven.
- Er wordt op papier vastgelegd:
  - welk medicijn het is,
  - hoe vaak en hoeveel het gegeven moet worden,
  - en hoe het moet worden toegediend.
- Ook de periode waarin het medicijn nodig is, wordt afgesproken.

Zo weten ouders en school precies wat er moet gebeuren en wie waarvoor verantwoordelijk is. Wanneer een kind langdurig medicijnen moet gebruiken op school, overleggen we regelmatig met de ouders. Ook kan de medisch specialist die het medicijn heeft voorgeschreven, bij dit overleg worden betrokken.

Toekomstig aanbod aan extra ondersteuning

Wij willen de komende jaren een meer inclusieve school worden. Dat betekent dat we nog meer kinderen uit de buurt een goede plek willen bieden, ook als ze langere tijd extra hulp en ondersteuning nodig hebben.

We willen dit samen met andere scholen in de gemeente doen en daarbij hulp krijgen van experts uit het speciaal (basis)onderwijs.

Inbreng en invloed van leerlingen

Op onze school vinden we het belangrijk dat alle leerlingen kunnen vertellen wat zij nodig hebben om goed te leren en zich fijn te voelen. Daarom mogen zij elk jaar hun mening geven over de ondersteuning op school. Dit heet het hoorrecht.

Hoe luisteren wij naar leerlingen?

Elk schooljaar praten de leerkrachten met hun klas over wat goed gaat op school en wat beter kan. Dit doen we op een manier die past bij de leeftijd van de kinderen:

- Bij jonge kinderen gaat het over wat ze leuk of moeilijk vinden op school.
- Bij oudere kinderen praten we over wat hen helpt bij het leren, wat lastig is en welke ideeën zij hebben om het beter te maken.

De leerkracht schrijft op wat de kinderen zeggen. Daarna wordt dit besproken met het team en de schoolleiding.

Wat vertellen leerlingen in deze gesprekken?

Kinderen vertellen veel waardevolle dingen. Dit zijn voorbeelden van wat ze vaak noemen:

- Ze willen rust in de klas en duidelijke regels.
- Ze vinden extra uitleg, 1-op-1 hulp of hulpmaatjes fijn.
- Ze willen meer buitenspelen, bewegen en langere pauzes.
- Ze willen meer knutselen, tekenen en muziek luisteren tijdens het werken.
- Ze willen dat iedereen vriendelijk met elkaar omgaat en dat er minder ruzie is.
- Ze vragen om schonere wc's en meer materialen om mee te spelen of te werken.
- Oudere kinderen willen meer invloed op wat ze leren en meer uitdaging.

Wat doen wij met deze inbreng?

De school luistert goed naar wat de leerlingen vertellen. Niet alles kan meteen worden aangepast, maar veel ideeën geven ons richting voor verbeteringen.

- In de klas kan de leerkracht afspraken maken voor meer rust en duidelijke uitleg.
- Er kunnen hulpmiddelen worden gebruikt zoals timers, koptelefoons of hulpmaatjes.
- We kijken naar mogelijkheden om de schooldag dynamischer te maken (meer bewegen en afwisselen met rustmomenten).
- Er kan aandacht komen voor creatieve activiteiten zoals knutselen en tekenen.
- De school bespreekt samen met het team en de MR hoe grotere wensen kunnen worden opgepakt.

Na de gesprekken proberen leerkrachten aan de kinderen terug te koppelen welke ideeën worden uitgevoerd en welke misschien later of op een andere manier kunnen. De leerlingenraad wordt hier ook actief bij betrokken.

Welke invloed hebben leerlingen?

De mening van leerlingen helpt ons om de ondersteuning op school beter te maken. Dankzij hun inbreng:

- Weten we beter wat kinderen nodig hebben.
- Kunnen we onze manier van lesgeven aanpassen.
- Maken we de school samen fijner en veiliger.

Zo zorgen we ervoor dat elke leerling zich gezien en gehoord voelt. Hun stem telt echt mee als we besluiten hoe we hen het beste kunnen helpen

Extra informatie

OBS De Octopus geeft onderwijs aan kinderen die in Diemen wonen.

Als een kind extra of speciale ondersteuning nodig heeft, kijken wij eerst of wij dat als school kunnen bieden.

We denken in mogelijkheden, maar zijn ook eerlijk over wat we wel en niet kunnen.

Samen met ouders, het schoolteam en externe experts geven we zo vorm aan passend onderwijs.

Ontwikkelingsperspectief

Een OPP (Ontwikkelingsperspectiefplan) wordt gemaakt als een kind meer hulp nodig heeft dan de basisondersteuning.

- Zorgniveau 1 en 2 zijn de basiszorg in de klas. Dit staat in de schoolafspraken en in de dag- en weekplanning.
- Zorgniveau 3 is extra hulp buiten de groep. Dit wordt vastgelegd in een individueel handelingsplan (IHP). De leerkracht en de intern begeleider (IB'er) maken en evalueren dit samen.

Als het IHP niet genoeg helpt en uw kind nog meer ondersteuning nodig heeft of het volgt een ander onderwijsprogramma, dan maken we een OPP. Het is belangrijk om te weten wat uw kind kan leren en bereiken. In het OPP staat daarom precies :

- Welke extra hulp het kind krijgt.
- Of het kind een eigen leerlijn volgt.
- Of er een arrangement is of een andere vorm van hulp.
- Welke onderwijsdoelen uw kind kan halen,
- en waar uw kind naartoe werkt.

Dit helpt de leerkracht om het onderwijs goed aan te passen aan uw kind. Het geeft ouders, school en uw kind duidelijkheid over de doelen en de eisen die belangrijk zijn voor het voortgezet onderwijs.

De IB'er maakt het OPP aan. Binnen 6 weken vullen de leerkracht en de IB'er het hele plan in. Daarna is er een gesprek met de ouders om het OPP te bespreken.

Bij elke gespreksronde (in september, februari en juni) vult de leerkracht het OPP aan met nieuwe informatie over hoe het gaat. Tijdens deze gesprekken wordt in het evaluatiedeel kort opgeschreven wat ouders en leerlingen vinden van de hulp die is gegeven.

Aan het einde van het schooljaar zetten de ouders hun handtekening op het OPP. Ze krijgen dan een kopie van het hele document mee naar huis.

Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen

Soms heeft een kind meer hulp nodig dan wij als school kunnen geven, zelfs met hulp van onze samenwerkingspartners. Dan bespreken we samen met de ouders wat er extra nodig is. Het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam-Diemen (SWV) helpt ons daarbij.

3.2 Veiligheid op school

Anti-pestprogramma

KiVa-school

Sinds augustus 2014 is OBS De Octopus een KiVa-school. KiVa is een programma dat scholen helpt om een positieve en fijne sfeer in de klas te maken. Het programma helpt pesten voorkomen, maar als er toch iets gebeurt, is er ook een duidelijk stappenplan om het op te lossen.

Wat zit er in het programma?

- Tien leuke en leerzame thema's voor de klas
- Een computerspel voor de kinderen
- Training voor leerkrachten
- Metingen om te volgen hoe het gaat met pesten en de groepssfeer

Wat maakt KiVa bijzonder?

- Het is wetenschappelijk onderzocht
- Het vermindert pesten
- Het is makkelijk te gebruiken voor leerlingen, leerkrachten én ouders
- Er worden regelmatig metingen gedaan om te kijken hoe het gaat
- Het zorgt voor meer plezier, motivatie en betere schoolprestaties
- Leerkrachten krijgen training en begeleiding
- Wetenschappers blijven het programma verbeteren
- De hele groep wordt betrokken bij het oplossen van problemen

Bij KiVa gaat het niet alleen om de pesters en de slachtoffers. Iedereen in de klas speelt een rol in hoe de groep werkt. Leerkrachten leren hoe ze de groep positief kunnen beïnvloeden, zodat er rust en veiligheid in de klas is.

Anti-pestprotocol

Op school praten we vaak met de leerlingen over hoe we met elkaar omgaan. We leren kinderen hoe ze ruzies en conflicten kunnen oplossen.

Er zijn duidelijke regels voor gedrag:

- in de klas
- in de gang
- op het schoolplein

We verwachten dat leerlingen, ouders en leerkrachten elkaar met respect behandelen, ook buiten school. Zij zijn een voorbeeld voor de kinderen.

Heeft uw kind een conflict met een ander kind? Spreek dan niet zelf het andere kind of de ouders aan. Neem altijd eerst contact op met de leerkracht van uw kind.

We willen dat De Octopus voor elk kind een veilige plek is.

Spreekt uw kind zich negatief of kwetsend uit op internet over een leerkracht, een andere leerling of de school? Dan spreken wij u daar als ouder op aan. U bent verantwoordelijk voor hoe uw kind social media gebruikt.

Wat kunt u doen als uw kind wordt gepest?

Ouders van een gepest kind kunnen de volgende stappen nemen (in de genoemde volgorde):

1. Leerkracht

- Bespreek het met de leerkracht.
- Samen met u en uw kind wordt bekeken hoe het pesten gestopt kan worden.

2. Directeur

- Als dat nodig is, kan de directeur helpen of bemiddelen.
- Soms wordt er contact opgenomen met een schoolarts, Ouder- en Kindcoach, gemeente of politie.

3. Schoolbestuur

- Als u er met school niet uitkomt, kunt u naar het schoolbestuur.
- Zij kunnen bemiddelen of in ernstige gevallen besluiten tot schorsing of verwijdering.

4. Landelijke klachtencommissie

- Als u niet tevreden bent over hoe de school het heeft aangepakt, kunt u een klacht indienen.
- De klachtencommissie geeft advies aan het schoolbestuur.

5. Kinderombudsman

- Als alle andere stappen zijn gevolgd, kunt u ook terecht bij de Kinderombudsman.
- Die kan de directeur, het schoolbestuur of de inspectie aanspreken.
- De school moet binnen 4 weken laten weten wat zij met het advies gaan doen.

Meer informatie vindt u op: www.pestweb.nl

Sociale en fysieke veiligheid

Onze school monitort de sociale veiligheidsbeleving van leerlingen. We nemen een vragenlijst af via KiVa Monitor.

Twee keer per jaar vullen de leerlingen van groep 3 tot en met 8 de KiVa-monitor in.

In deze vragenlijst geven ze aan hoe veilig zij zich voelen op school.

De leerkrachten bekijken de resultaten goed. Als het nodig is, doen we daarna iets met de uitkomsten. Dat kan op verschillende niveaus: voor de hele school, voor een groep of voor een individuele leerling.

Anti-pestcoördinator, contactpersoon en/of vertrouwenspersoon

Functie	Naam	E-mailadres
Anti-pestcoördinator	Mevr. Natalie Wijngaarde	n.wijngaarde@obs-de-octopus.nl
Vertrouwenspersoon	Mevr. Mirella Braat	m.braat@obs-de-octopus.nl
Vertrouwenspersoon	Mevr. Sanna Grooters	s.grooters@obs-de-octopus.nl